

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

El catalanisme regionalista no se satisfà amb un senzill canvi de govern ni d'institucions, sinó que aspira a molt més. El sentiment catalanista ens diu que l'organització actual de l'Estat espanyol, siguin les que siguin la forma del seu govern i les institucions que el regeixin, no permetrà mai a les regions en general i a Catalunya en particular recobrar el lloc a què el deure les crida en el concert dels pobles avançats i aspira a destruir aquella organització suplint-la per una altra que es basi en fonaments no sols distints sinó oposats als que avui la sostenen [...]. Els greuges que hem rebut constantment i que ens estan amenaçant encara són la legitimació més completa del nostre catalanisme. Són aqueixos de tal naturalesa que ens autoritzarien fins i tot a proclamar la separació. Però no volem anar més enllà mentre no se'ns posi en situació de no tenir altra sortida. El nostre ideal és que Catalunya visqui agermanada amb totes les restants regions de la Península. El catalanisme regionalista no aspira a més que a rompre les lligadures de la uniformitat, substituint-les pels llaços de la unió.

Valentí Almirall, *Lo catalanisme*, 1886

Qüestions

1. Identifiqueu les principals idees del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Assenyaleu la importància de Valentí Almirall dins del moviment catalanista del segle XIX i indiqueu els trets més destacats del seu pensament polític. [1,5 punts]
3. Expliqueu l'evolució del catalanisme polític des del seu origen fins al 1900. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu la taula següent i contesteu les qüestions que l'acompanyen.

**PROGRAMES D'ASSISTÈNCIA ECONÒMICA I TÈCNICA DELS ESTATS UNITS
PER A ESPANYA, 1951-1959** (xifres acumulades)

Concepte	Milions de dòlars	Percentatge del total	Productes agrícoles (%)	Primeres matèries i béns de producció (%)
Ajuda econòmica	405,0	36,7	38,6	61,4
Cooperació tècnica	2,2	0,2	0,0	100,0
Vendes i donatius (PL 480)	514,4	46,6	100,0	0,0
Vendes de blat en ptes.	20,0	1,8	100,0	0,0
Préstecs a curt i llarg termini i crèdits a l'exportació de l'Export-Import Bank	140,6	12,7	25,7	74,3
Préstecs del Fons de Desenvolupament	22,6	2,0	0,0	100,0
TOTAL	1.104,8	100,0	65,8	34,2

Rafael ARACIL i M. GARCÍA BONAFÉ. *Lecturas de historia económica*. Vol. 2. 1977

Qüestions

1. Descriviu la informació que ofereix la taula i situeu-la en el seu context històric. [1 punt]
2. Indiqueu quines van ser les principals partides de l'ajut nord-americà a Espanya al llarg de la dècada dels cinquanta i de quina manera van influir aquestes ajudes en la situació econòmica espanyola. Feu una referència especial als motius que podien tenir els Estats Units per ajudar el règim franquista. [2 punts]
3. Expliqueu les característiques de la política econòmica espanyola fins a l'aprovació del Pla d'estabilització el 1959. [2 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Llegiu els textos següents i responeu a les qüestions.

Yo no creo, no puedo creer que la mujer sea un peligro para la República, porque yo he visto a la mujer reaccionar frente a la Dictadura y con la República. [...] Resolved lo que queráis pero afrontando la responsabilidad de dar entrada a esta mitad del género humano en la política, para que la política sea cosa de dos, porque sólo hay una cosa que hace un sexo sólo: alumbrar; las demás las hacemos todos en común, y no podéis venir aquí vosotros a legislar, a votar impuestos, a decir deberes, a legislar sobre la raza humana, sobre la mujer y sobre el hijo, aislados, fuera de nosotras.

Diario de Sesiones de las Cortes
(intervenció de Clara Campoamor en la sessió del 30 de setembre de 1931)

Estos 160 diputados que han concedido el voto a las mujeres deben ser unos doctrinarios puritanos, pero son unos torpes republicanos. Nosotros no negamos el voto a la mujer en nombre de su derecho a la libertad sino en nombre de la defensa de la República. Las mujeres pueden ser dentro de la República abogadas, catedráticas, diputadas y hasta ministras, pero electoras, no. Nada más unos cuantos pueblos han concedido el voto a las mujeres y la República española no es cosa que por quijotismo idealista defienda o confíe en el voto femenino que durante unos cuantos años será canalizado por curas, frailes y monjas.

El Diluvio (diari radical d'esquerres), 2 d'octubre de 1931

Qüestions

1. Indiqueu les diferències fonamentals que s'exposen en aquests dos textos i situeu-los en el seu context històric. [1 punt]
2. Digueu el nom dels principals partits polítics d'àmbit estatal durant la Segona República i indiqueu la seva ideologia i el nom dels seus dirigents polítics. [1,5 punts]
3. Expliqueu l'evolució política espanyola des de les eleccions de novembre de 1933 fins a l'inici de la insurrecció militar de juliol de 1936. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu les dades següents i responeu a les qüestions.

MÀQUINES ACTIVES A LA INDÚSTRIA COTONERA CATALANA, 1835-1861

FILATURA	1835	1841	1850	1861
Pues manuals:				
— berguedanes o <i>jennies</i>	691.949	315.162	183.778	7.366
Pues mecàniques:				
— <i>mule-jennies</i>	27.220	323.937	475.490	
— contínues	—	22.744	51.040	
— selfactines	—	—	96.328	
TOTAL	27.220	346.681	622.858	763.051
TOTAL PUES	719.169	661.843	806.636	770.417

TISSATGE	1835	1841	1850	1861
— Telers manuals		24.880	24.008	12.159
— Telers mecànics		231	5.580	8.888
TOTAL TELERS		25.111	29.588	21.047

Jordi NADAL *et al.* *Història econòmica de la Catalunya contemporània*. Vol. 3. Barcelona, 1991. P. 29

Qüestions

1. Resumi la informació que proporcionen les dades i situeu-les en el seu context històric. [1 punt]
2. Descriviu les operacions de filar i teixir i exposeu les diferències que hi havia entre les colònies industrials i les fàbriques anomenades *vapors*. [1,5 punts]
3. Expliqueu, a grans trets, el procés d'industrialització de Catalunya al llarg del segle XIX, fent un esment especial dels factors que van afavorir aquest procés i de les característiques dels principals sectors industrials. [2,5 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

El ejército nacional, al pronunciarse por la Constitución de la Monarquía Española, promulgada en Cádiz por sus legítimos representantes no trata de ningún modo de atentar a los derechos del legítimo monarca que ella reconoce: mas convencido de que todas las operaciones de su Gobierno, por una fatalidad tan funesta como incomprensible, sólo han contribuido a hacer desgraciada a una Nación, que hizo tantos sacrificios por sancionarla, cree que sólo este pronunciamiento puede salvarla, tanto a ella como al Príncipe, del estado de nulidad en que se encuentra. No trata el ejército de atentar a las propiedades ni a las personas; ni tampoco de hacer innovaciones que la equidad, la justicia y la religión de nuestros padres nos autorizan; no es un espíritu de sedición; no son los movimientos de una efervescencia efímera los resortes que le animan: el más puro patriotismo, los deseos más ardientes por la felicidad de su país, le han dictado el juramento más solemne de derramar la última gota de sangre por verlos satisfechos. [...]

Pueblo español, en tu mano está el seguirle: en tu mano está el volver a tus pasadas glorias, o hundirte para siempre en un abismo de ignominia. La alternativa no es dudosa; y la Europa entera, cuya atención ocupas tanto, no perderá las esperanzas que tiene concebidas en la nación que hace seis años la sacó de su letargo, y decidió por entonces sus destinos.

Primera proclama de l'Exèrcit de Cadis, 1820

Qüestions

1. Identifiqueu les idees més importants del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Què era un pronunciament? El text esmenta la Constitució de 1812. Resumiu les característiques fonamentals d'aquesta constitució i exposeu els fets polítics més importants ocorreguts durant el Trienni Liberal (1820-1823). [1,5 punts]
3. Exposeu les etapes i els esdeveniments més destacats del procés d'implantació del liberalisme a Espanya des de 1808 fins a 1868. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu les dades estadístiques següents i responeu a les qüestions.

ESCOLARITZACIÓ PER SEXES I TIPUS D'ESCOLA A CATALUNYA. CURS 1932-1933

	Estatals	Municipals	Religioses	Altres privades	Total	%	Taxa d'escolarització
Nenes	43.198	2.440	30.346	12.862	88.844	46	53,04%
Nens	44.262	3.202	18.508	38.335	104.307	54	62,63%

DIVERSOS AUTORS. *Història. Batxillerat*. Barcelona, 2003

NOMBRE D'AULES

Any de creació	Província de Barcelona	Província de Girona	Província de Lleida	Província de Tarragona	Total
1931 (des del 14 d'abril)	414	91	107	51	663
1932	155	53	32	51	291
1933	80	36	51	15	181
1934	245	65	93	61	464
1935	34	23	33	14	104
1936 (fins al 18 de juliol)	0	6	4	28	38
Total	818	274	230	220	1.642

Josep TERMES. «De la Revolució de Setembre a la fi de la Guerra Civil». *Història de Catalunya*. Vol. VI. Barcelona: Edicions 62, 1987. P. 346

Qüestions

1. Analitzeu les dades estadístiques i situeu-les en el seu context històric. [1 punt]
2. Expliqueu l'obra de la Generalitat de Catalunya pel que fa a l'educació, la cultura, la sanitat i la condició femenines. [1,5 punts]
3. Expliqueu l'evolució política de Catalunya i Espanya des de l'abril de 1931 fins al novembre de 1933, fent un esment especial de les relacions amb els governs i altres institucions de l'Estat espanyol. [2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Incapaces las Cortes de formar un nuevo Gobierno duradero, se hubieran consumido en estériles y espantosas convulsiones, creando efímeros y menospreciados poderes y contribuyendo al triunfo de la más horrible anarquía, en pos de la cual se columbraba sólo el entronizamiento del absolutismo carlista o la desmembración de España en pequeños y agitados cantones, donde todos los rencores, todas las envidias, y todos los apetitos rompiesen con violencia el frente de las leyes.

En tan suprema ocasión, el orden social, la integridad de la Patria, su honra misma, han sido salvados por un arranque de energía, por una inspiración denodada y dichosa, por un acto de fuerza, doloroso siempre y vitando; mas ahora, no sólo digno de disculpa, sino de imperecedera alabanza.

La guarnición de Madrid no ha hecho más que ser el instrumento y el brazo de la opinión pública unánime. [...]

La abdicación voluntaria del Monarca y la proclamación de la República sólo han borrado un artículo [de la Constitución]. Modificada así en la forma la ley fundamental por sucesos providenciales, no debemos consentir que por un caso fortuito llegue a cambiar en la esencia; y a semejanza también del escultor, creemos llegada la hora de fundirla en resistente bronce, gracias al duro crisol y al fuerte molde de la dictadura.

Luego que demos cima a esta grande empresa, volverá la Constitución de 1869 a dar al pueblo todos los derechos que a ella se consignan, la Patria y las actuales instituciones se habrán salvado. [...]

Madrid, 8 de enero de 1874.

El Presidente del Poder Ejecutivo de la República, Francisco Serrano. El ministro de Estado, Práxedes Mateo Sagasta. El Ministro de Gracia y Justicia, Cristino Martos.

Manifiesto del Poder Ejecutivo de la República a la Nación, 8 de gener de 1874

Qüestions

1. Identifiqueu les idees més importants del text i situeu-lo en el seu context històric. [1 punt]
2. Resumiu les característiques fonamentals de la Constitució de 1869 i identifiqueu breument els dos primers signants del Manifest. [1,5 punts]
3. Expliqueu a grans trets el període històric conegut com a Sexenni Democràtic (1868-1874): principals etapes, episodis polítics i socials més destacats i personatges més rellevants. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu les dades estadístiques següents i responeu a les qüestions.

EVOLUCIÓN DE LA POBLACIÓN ACTIVA ESPANYOLA (EN %)

Any	Població activa	Sector primari	Sector secundari	Sector terciari
1960	38,11	39,70	32,98	27,32
1965	38,50	34,30	35,20	31,20
1970	37,44	29,11	37,28	33,61
1975	38,09	21,46	38,24	40,30

Ramón TAMAMES. *La República. La era de Franco*. Madrid, 1977

Qüestions

1. Descriviu la informació que proporcionen les dades i situeu-les en el seu context històric. [1,5 punts]
2. Indiqueu què van ser el Pla d'estabilització i els plans de desenvolupament. [1,5 punts]
3. Expliqueu les línies generals de l'evolució econòmica i social espanyola durant el període 1960-1975. [2 punts]